

Stát a jeho funkce, samospráva obcí

Stát a jeho funkce

= *Určitá organizace politické moci na daném území nebo organické spojení lidí na daném území pod jednou svrchovanou vládou*

- **Právní stát:** vznik 1. zákoníků, pravidel pro občany (Chamurappi)
- Dnes všechny mezinárodně uznávané státy musejí být právní, mají vlastní systém zákonů, které musí být v souladu s mezinárodním právem

Teorie vzniku státu :

- 1) k obraně území
- 2) z boží vůle
- 3) k nadvládě silnějšího nad slabším (totalita)
- 4) hájení zájmů všech občanů a hlavně slabších
- 5) patriarchální teorie-rozrůstání rodů

Historické typy státu:

- otrokářský
- feudální
- kapitalistický
- socialistický

Dnešní typy státu:

unitární (jednotný) – vnitřně se nedělí na další republiky, má 1 zákonodárný orgán – tzn. přijaté zákony platí na celém území státu (ČR, Polsko,...)

složený – rozděluje se na několik samostatných celků – každá má své výkonné a zákonodárné orgány

- **konfederace** – státy jsou mezi sebou vázány pouze smlouvou, každý stát má vlastní měnu, armádu, ústavu (Commonwealth – typic. př., USA Švýcarsko – chovají se jako federativní státy)
- **federace** – 1 ústava, 1 hlavní město, společ. měna, pevnější vztahy mezi státy federativní orgány – fed. vláda, fed. parlament (Německo)

Formy státu:

- **monarchie** - dědičná vláda – *absolutní* (absolutismus) – v malých islám. Emirátech
- *konstituční* – panovník se dělí o moc s parlamentem (VB, Španěl., Nizozemí, Monako, Dánsko..)
- **republika** – moc ve státě má lid – volí si své zástupce --) prosazování jejich názorů
- **theokracie** = nábožen. stát – prostřednictvím papeže je uskutečňována vůle boží

Funkce státu:

a) vnější – zaměřena na okolní státy: zahraniční politika, zahraniční obchod, obrana státu

b) vnitřní – organizace života ve státě: funkce hospodářská, sociální, kulturní, ochranná-dbá na dodržování zákonů a ochrana občanů

Ekonomická a hospodářská funkce – má zabezpečit dobré fungování ekonomiky státu, tak že se bude rozvíjet, udržovat míru nezaměstnanosti a inflace

Stát musí zajistit:

Daňová politika – musejí být vytvořeny daně, které umožní fungování tržní ekonomiky

Druhy daní: a) *daň z příjmů* – fyzických osob

právnických osob

procentuálně vysoká podle příjmů – u osob přijímající mzdu: 15%

b) *daň z přidané hodnoty* - DPH 22,4% Podnikatel platí z částky, za kterou koupí zboží od výrobce

c) *spotřební daň* – platí ji každý zákazník: 5%-22% Nejvyšší daň za luxusní zboží, pohonné hmoty, cigarety a alkohol

Celní politika státu – stát vybírá cla: daň z vývozu nebo dovozu

a) *dovozní cla* – zvyšuje cenu dovezeného zboží a chrání domácí výrobce

b) *vývozní cla* – platí ho výrobce, má zajistit prodej doma a ne jen vývoz

Dovozní cla jsou vyšší

Dumpingové ceny – dotované státem, rovnají se výrobním cenám

Monetární politika – peněžní politika státu, stát prostřednictvím ČNB hlídá množství peněz v oběhu aby nenastala inflace

Diskontní sazby – sazby, za které půjčuje ČNB ostatním bankám

Povinné rezervy – částka, kterou si musejí nechávat banky jako rezervu a nesmí ji půjčovat (5% mnění banky)

Lombartní sazba – sazba za kterou ČNB prodává cenné papíry

Kulturní funkce – školství – školní docházka je povinná 9 let do 15 let

kultura – instituce a) státní

b) soukromá